

การศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรณีศึกษาปัญหา
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

THE STUDY OF THE PROBLEMS IN TEACHING PRACTICUM: A CASE
STUDY OF CHINESE EDUCATION STUDENTS AT THE FACULTY OF
HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES, NAKHON PATHOM
RAJABHAT UNIVERSITY

อัมพร วรณนทวนิช / Amporn Waranonwanit ¹

นัทฤติ ปั่นกิจวานิชเจริญ / Natrudee Pankitwanitjalearn ²

วิภาวี วันละ / Wipawee Wanla ³

กิตติธเนศ วิวรรณโชติ / Kittanes Wiwatchot ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 30 คน และครูพี่เลี้ยง จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป สภาพปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน และความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้ความเห็นว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ที่พบอยู่ในระดับมาก คือ เรื่อง ตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$) สื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.70$) และการส่งการบ้าน งานที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$) นอกจากนั้น

¹ อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University), jeab123meiyu@gmail.com

² อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University), zanhehua@webmail.npru.ac.th

³ อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University), nammu_wow@hotmail.com

⁴ นักวิชาการอิสระ (independent scholar), kittanes.w@gmail.com

สถานศึกษาหลายแห่งขาดตำราภาษาจีน และงบประมาณสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 2) ครูพี่เลี้ยงสะท้อนว่า เรื่อง สื่อ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$) และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีนพบปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมักใช้เอกสาร ตำรา และพาวเวอร์พอยท์ (Microsoft PowerPoint) ในการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก เน้นการสอนแบบบรรยาย มีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจน้อย มีการอ่านออกเสียงผิด หลักไวยากรณ์ผิด แต่ด้านการครองตน นักศึกษาเป็นผู้มีจิตอาสา ช่วยเหลือกิจกรรม งานของโรงเรียนเป็นอย่างดี

คำสำคัญ: การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาจีน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the problems in teaching practicum of Chinese major students who studies in the first semester of the academic year 2023 at the Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Pathom Rajabhat University. The research sample was 30 Chinese major students and 10 mentor teachers obtained by purposive sampling. The research instrument was a questionnaire which was divided into three sessions: demographic data of the research sample, problem conditions related to field experience in the teaching practicum of Chinese major Students, and other opinions regarding field experience in the teaching practicum. The research finding showed that: 1) the students opined that the problems in teaching practicum was found at a high level, namely, textbooks, books, and teaching materials ($\bar{X} = 3.67$), teaching aids ($\bar{X} = 3.70$), and homework and assignment submission ($\bar{X} = 4.27$). In addition, many educational institutions lack Chinese textbooks and budget to support Chinese language teaching and learning. 2) The mentor teachers reported that the problems of Chinese students in teaching practicum in the aspect of learning media/activities ($\bar{X} = 3.60$) and learning management ($\bar{X} = 3.50$) were at a high level. The students mainly used hand-out, textbooks, and Microsoft PowerPoint in teaching and learning, emphasize on lecture teaching method, and employed less interesting teaching media. There will also be pronunciation and grammatical errors. However, in terms of self-control, students were voluntary-mined and actively participated in school activities.

Keywords: teaching practicum, Chinese education student

บทนำ

คุณภาพของประชากรมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของประเทศโดยตรง ดังนั้นทุกประเทศจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาประชากรของตน โดยวิธีการที่เป็นที่ยอมรับและปฏิบัติโดยทั่วกันคือการพัฒนาการศึกษาของประชาชน ทั้งนี้เพื่อส่งมอบบุคลากรที่มีคุณภาพสู่สังคมและประเทศชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจึงมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความเชี่ยวชาญตามความต้องการของประเทศ และพัฒนาบัณฑิตครูสู่ความเป็นเลิศและยกระดับคุณภาพการศึกษาภายนอก (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2566: 107) ภายใต้ปรัชญาการศึกษา “มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต รองรับการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นการผลิตและพัฒนาบัณฑิตนักปฏิบัติที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างรอบด้าน มีคุณธรรม จริยธรรม นำไปสู่การสร้างสรรค์ ประยุกต์ใช้ให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทของสังคม”

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เปิดสอนครั้งแรกในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นหลักสูตร 5 ปี โดยกำหนดให้นักศึกษาเดินทางไปศึกษาแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมจีน ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในชั้นปีที่ 3 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในชั้นปีที่ 5 ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรฉบับ ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นหลักสูตร 4 ปี และเป็นหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยในการจัดการเรียนการสอนได้กำหนดให้นักศึกษาเดินทางไปศึกษาแลกเปลี่ยนภาษาและวัฒนธรรมจีน ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในชั้นปีที่ 2 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในชั้นปีที่ 4 ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 4 ปี) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี ดังนั้นหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงแบ่งรายวิชาการปฏิบัติการสอนออกเป็น 2 รายวิชา คือ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 รวม 12 หน่วยกิต 1,080 ชั่วโมง

การฝึกปฏิบัติการสอนเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยในการปฏิบัติการสอนจะเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้นำทฤษฎีไปปฏิบัติในชั้นเรียน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางวิชาชีพ ตลอดจนทัศนคติทางวิชาชีพของนักศึกษา โดยมีหลากหลายหน่วยงานและงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา อาทิ American Association of Colleges for Teacher Education (2010: 6) ได้แนะนำว่านักศึกษาวิชาชีพครูควรฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา 1 ปีการศึกษา (30 สัปดาห์ หรือ 900 ชั่วโมง) ทั้งนี้เพราะระยะเวลาในการฝึกปฏิบัติจะมีผลกระทบต่อความสำเร็จของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโดยตรง นอกจากนี้ Manzar-Abbas & Lu (2013: 181 citing Hill & Brodin, 2004; High & Tuck, 2000; Glickman & Bey, 1990) กล่าวว่าเพื่อให้ได้มาซึ่งบัณฑิตครูที่มีประสิทธิภาพสถาบันการศึกษาทั่วโลกได้มีแนวทางการพัฒนาครูที่หลากหลายมากมาย ทั้งนี้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นแนวทางการพัฒนาครูที่ทุกสถาบันให้ความสำคัญมากที่สุด และวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา (2562: 5) กล่าวถึงความสำคัญของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน ว่าเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนิสิตครูให้เป็นผู้มีความรักความศรัทธา ต่ออาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงาน

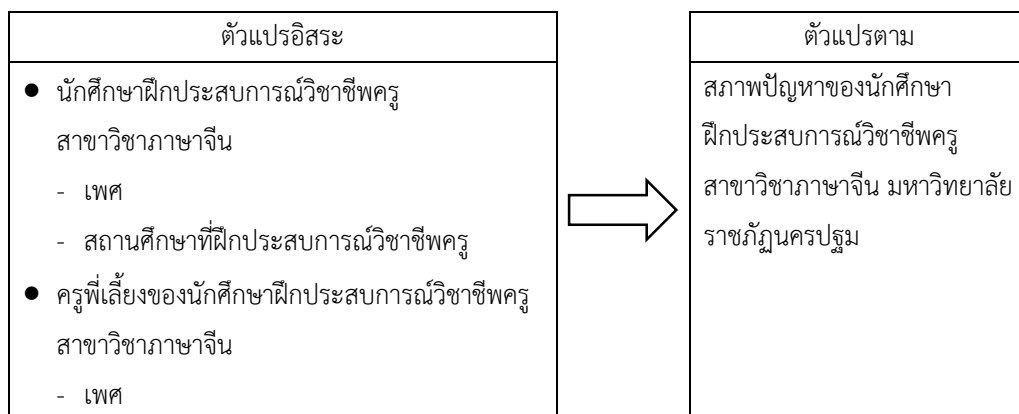
ในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นภัทรพร สิงห์ชัย และยุรวรรณ์ คล้ายมงคล (2563: 9) ได้กล่าวถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งที่นักศึกษาจะได้มีโอกาสในการนำความรู้ภาคทฤษฎีไปใช้ทดลองปฏิบัติเพื่อศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและฝึกทักษะต่าง ๆ เป็นการพัฒนาตนให้เป็นผู้มีสมรรถนะของความเป็นครูที่ดีในอนาคต

จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน พร้อมกันนี้หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้มีการจัดการเรียนการสอนมากกว่า 8 ปี แต่ยังไม่มีการดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านปัญหาในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา คณะผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษา และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

วิธีดำเนินการ

1. ประชากร

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 58 คน และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูข้างต้น จำนวน 31 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างมี 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) คือ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่กำลังฝึกสอนและได้รับการนิเทศการสอนวิชาเอกโดยอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2.2 ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง คือ ครูพี่เลี้ยงที่ดูแลนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยแยกออกเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และฉบับครูพี่เลี้ยง ทั้งนี้แต่ละฉบับประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป สภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม และความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 มาใช้ในงานวิจัยฉบับนี้

4. วิธีรวบรวมข้อมูล

4.1 คณะผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 2 ฉบับ แยกเป็นฉบับของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และฉบับครูพี่เลี้ยง

4.2 ติดต่อประสานงานเพื่อชี้แจงการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 30 คน และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกลุ่มข้างต้น จำนวน 10 คน

4.3 เก็บข้อมูลสภาพปัญหาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยเก็บข้อมูลในช่วงเดือน สิงหาคม 2566 ซึ่งเป็นการนิเทศการสอนครั้งที่ 3 ในรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยการหาค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ส่วนที่ 2 การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าเฉลี่ย (mean) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าของคะแนน ค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาหรือความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมโดยการสรุปความจากข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เรื่อง ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1.1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	7	23.33
หญิง	23	76.67
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.67 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.33

1.2 สภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ตารางที่ 2 สภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1	เวลาทำงานและเวลาเลิกงาน	1.50	0.82	น้อย
2	ระยะทางระหว่างที่พักกับสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.47	0.78	น้อยที่สุด
3	เพื่อนนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยกัน	1.60	0.93	น้อย
4	การทำงานร่วมกับครูพี่เลี้ยง	1.93	0.69	น้อย
5	การทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.80	0.61	น้อย
6	กิจกรรมของโรงเรียน	3.27	0.74	ปานกลาง
7	แผนการจัดการเรียนรู้	2.97	0.61	ปานกลาง
8	ตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอน	3.67	0.84	มาก
9	การจัดการเรียนรู้	2.50	0.51	ปานกลาง
10	สื่อการจัดการเรียนรู้	3.70	0.75	มาก
11	ความร่วมมือของผู้เรียนกับการจัดการเรียนรู้	3.03	0.72	ปานกลาง
12	การส่งการบ้าน งาน ที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน	4.27	0.83	มาก
13	การควบคุมชั้นเรียน	2.50	0.51	ปานกลาง
14	ทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เช่น สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ	2.40	0.50	น้อย
15	ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน	2.33	0.48	น้อย
เฉลี่ยรวม		2.60	0.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนที่พบอยู่ในระดับมาก คือ การส่งการบ้าน งาน ที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$) สื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.70$) และตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$) ปัญหาที่พบในระดับปานกลาง คือ กิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.27$) ความร่วมมือของผู้เรียนกับการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.03$) แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.97$) การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.50$) และการควบคุมชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.50$) และปัญหาที่พบในระดับน้อย คือ ทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เช่น สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 2.40$) ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียน ($\bar{X} = 2.33$) การทำงานร่วมกับครูพี่เลี้ยง ($\bar{X} = 1.93$) การทำงานร่วมกับบุคลากรในสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ($\bar{X} = 1.80$) เพื่อนนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูด้วยกัน ($\bar{X} = 1.60$) และเวลาทำงานและเวลาเลิกงาน ($\bar{X} = 1.50$)

1.3 สภาพปัญหาหรือความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

จากความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน สามารถสรุปได้ว่า สถานศึกษาหลายแห่งที่ไม่มีตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีน ฉะนั้นนักศึกษา ต้องเตรียมบทเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้เอง ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้มีหลายโรงเรียนที่ไม่มีงบประมาณ สนับสนุนด้านนี้ ฉะนั้นหากนักศึกษาต้องการจัดทำสื่อ รวมถึงการถ่ายเอกสารแบบฝึกหัด ใบงานต่าง ๆ ต้อง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง สุดท้ายคือมีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่ส่งการบ้าน งาน ที่ได้รับมอบหมาย

2. ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยงเรื่องปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2.1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไป

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	3	42.86
หญิง	7	57.14
รวม	10	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าครูที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.14 และ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 42.86

2.2 สภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม

ตารางที่ 4 สภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม

ข้อที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ความหมาย
1	เวลาเข้างานและเวลาเลิกงาน	1.60	1.07	น้อย
2	การแต่งกาย	1.20	0.42	น้อยที่สุด
3	มารยาทของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	1.10	0.32	น้อยที่สุด
4	การปรับตัวกับบุคลากรในสถานที่	1.30	0.48	น้อยที่สุด
5	การเข้าร่วม/จัดกิจกรรมของโรงเรียน	1.20	0.42	น้อยที่สุด
6	จิตอาสา	1.50	0.71	น้อย
7	แผนการจัดการเรียนรู้	2.20	0.42	น้อย
8	การจัดการเรียนรู้	3.50	0.53	มาก
9	สื่อ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้	3.60	0.97	มาก
10	การควบคุมชั้นเรียน	2.60	1.07	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม		1.98	0.23	น้อย

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนที่พบในระดับมาก คือ สื่อ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.60$) และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) ปัญหาที่พบในระดับปานกลาง คือ การควบคุมชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.60$) ปัญหาที่พบในระดับน้อย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.20$) เวลาทำงานและเวลาเลิกงาน ($\bar{X} = 1.60$) จิตอาสา ($\bar{X} = 1.50$) และปัญหาที่พบในระดับน้อยที่สุด คือ การปรับตัวกับบุคลากรในสถานที่ ($\bar{X} = 1.30$) การแต่งกาย ($\bar{X} = 1.20$) การเข้าร่วม/จัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 1.20$) และมารยาทของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ($\bar{X} = 1.10$)

2.3 สภาพปัญหาหรือความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

จากความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยงสามารถสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีนในด้านสื่อ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้นั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เอกสาร ตำรา และพาวเวอร์พอยท์ (Microsoft PowerPoint) ในการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ไม่มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจและหลากหลาย ด้านการจัดการเรียนรู้นักศึกษาบางรายอ่านออกเสียงภาษาจีนผิด หลักไวยากรณ์ผิด และเน้นบรรยาย ไม่มีกิจกรรมฝึกฝนทักษะทางภาษา และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ฝึกทักษะ แต่ในด้านการครองตนนั้นนักศึกษามีจิตอาสา เป็นผู้มีความระมัดระวังดี อาสาช่วยเหลืองานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สะท้อนโดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนนั้น ด้านตำรา หนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอน สื่อการจัดการเรียนรู้ และการส่งการบ้าน งาน ที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียนพบปัญหาอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกล่าวว่าสถานศึกษาหลายแห่งไม่มีตำราวิชาภาษาจีน ไม่มีงบประมาณสนับสนุนด้านสื่อการสอน อีกทั้งผู้เรียนไม่ค่อยสนใจเรียนวิชาภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2559: 9-13) กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ขาดสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรของไทย ตำราเรียนที่ใช้ไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย และไม่มีการประเมินเพียงพอให้ครูจัดทำสื่อการสอน อีกทั้งผู้เรียนให้ความสำคัญต่อภาษาจีนไม่มาก เพราะส่วนใหญ่รู้สึกภาษาจีนยาก เนื่องจากภาษาจีนเป็นวิชาเสริม และไม่มีเป้าหมายในการเรียนภาษาจีนที่ชัดเจน นอกจากปัญหาด้านตำรา สื่อ ผู้เรียนแล้ว ตัวผู้สอนหรือตัวนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพเองก็มีปัญหา ทั้งนี้

เนื่องจากภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 เป็นภาคเรียนแรกที่นักศึกษาเข้าไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในสถานศึกษาทำให้ต้องปรับตัวในหลายด้าน อีกทั้งมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่างเพราะต้องปฏิบัติหน้าที่เสมือนครูประจำ ผนวกกับไม่มีประสบการณ์การสอนจริงมาก่อนจึงเป็นเหตุให้การจัดการเรียนรู้ยังไม่ดีเท่าที่ควร และไม่มีเวลาจัดทำสื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติมา เก่งเขตรกิจ, เกียรติศักดิ์ ล้วนมงคล และอรอุมา สอนง่าย (2563: 7) ที่กล่าวว่าโรงเรียนมีกิจกรรมที่ต้องรับผิดชอบเป็นจำนวนมากทำให้กระทบต่อเวลาในการเตรียมการสอนและการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน และสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2559: 11) ที่กล่าวว่าผู้สอนชาวไทยมักมีภาระงานอื่น ๆ ค่อนข้างมากจนไม่มีเวลาในการพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ด้านการสอน

2. ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สะท้อนโดยครูพี่เลี้ยง

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนที่อยู่ในระดับมาก คือ สื่อ/กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น การอ่านออกเสียงผิด หลักไวยากรณ์ผิด และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นบรรยาย ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพไม่มีหรือมีประสบการณ์การสอนน้อยจึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย สื่อการสอนน้อย เน้นการบรรยาย อีกทั้งมีข้อผิดพลาดในเรื่องการออกเสียง หลักไวยากรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Manzar-Abbas & Lu (2013: 180) ที่กล่าวว่า ระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เหมาะสมจะทำให้นักศึกษาเกิดทักษะและประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ครูพี่เลี้ยงนอกจากสะท้อนปัญหาเพื่อให้คณะผู้วิจัยได้นำไปหาแนวทางแก้ไขต่อไป ครูพี่เลี้ยงยังชมเชยนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพในด้านการครองตน และความมีจิตอาสา ว่านักศึกษาเป็นผู้มีสัมมาคารวะ มารยาทดี มีจิตอาสาช่วยเหลืองานของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งทำให้เห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนมีคุณธรรม จริยธรรมตามปรัชญาการศึกษา และมีจิตอาสาตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นฐานข้อมูลในหาแนวทางช่วยแก้ไขปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้กับนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อการฝึกให้การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

1.2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อออกแบบหลักสูตร กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สรุป

ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ที่อยู่ในระดับมาก พบอยู่ 4 ด้าน คือ การส่งการบ้าน งาน ที่ได้รับมอบหมายของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$) สื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.70$) ตำราหนังสือ เอกสารประกอบการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.67$) และการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.50$) ทั้งนี้สาเหตุหลักสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ตัวนักศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครู นักเรียน และโรงเรียน โดยปัญหาของตัวนักศึกษาประสบการณ์วิชาชีพครูนั้นเกิดจากการที่ยังมีประสบการณ์สอนน้อย ภาระงานครูมีมาก และต้องปรับตัวเปลี่ยนบทบาทจากผู้เรียนมาเป็นผู้สอน ด้านนักเรียนนั้นปัญหาเกิดจากภาษาจีนยาก และนักเรียนไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเรียนภาษาจีน ทำให้ความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนมีไม่มากนัก ด้านโรงเรียนปัญหาเกิดจากการที่โรงเรียนขาดงบประมาณ ตำราด้านภาษาจีน และภาระงานของโรงเรียนและครูผู้สอนมีหลากหลายด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติมา เก่งเขตรกิจ, เกียรติศักดิ์ ล้วนมงคล และอรอุมา สอนง่าย. (2563, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 23 (1), 1-10.
- ภัทรพร สิงห์ชัย และยุวัฒน์ คล้ายมงคล. (2563). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเสริมสมรรถนะการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (2566). แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม 2566-2570. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา. (2562). คู่มือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 3 หลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (หลักสูตร 4 ปี). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยสังเคราะห์ภาพรวม. กรุงเทพฯ: פרקหวานกราฟฟิค.

American Association of Colleges for Teacher Education. (2010). **The clinical preparation of teachers: A policy brief**. Washington, DC: American Association of Colleges for Teacher Education.

Manzar-Abbas, S. S. & Lu, L. (2013, April). Keeping the practicum of Chinese preservice teacher education in world's perspective. **International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences**, 3 (4), 172-186.